

Geachte voorzitter, commissieleden,

Dank u wel voor de gelegenheid om hier vandaag in te spreken.

Wij spreken hier namens betrokken bewoners die zich actief inzetten voor hun wijk. Bewoners die initiatieven nemen, tijd investeren en verantwoordelijkheid voelen voor hun leefomgeving. Niet vanuit eigen belang, maar vanuit betrokkenheid bij de wijk en haar bewoners.

Wij willen vooraf duidelijk maken dat wij hier niet staan om een persoonlijke aanval te doen. Tegelijkertijd vinden wij het belangrijk om eerlijk te zijn over wat er in de praktijk gebeurt. Wij spreken vandaag over de rol van de wijknetwerker zoals die in de praktijk functioneert en over de gevolgen daarvan voor bewonersparticipatie en de positie van de wijkraad.

Wat wij ervaren is dat de huidige inrichting van deze functie in de praktijk een zeer grote invloed heeft op bewonersinitiatieven. Die invloed is niet altijd transparant, niet altijd navolgbaar en kent onvoldoende duidelijke begrenzing. Voor bewoners voelt het proces daardoor onvoorspelbaar en afhankelijk.

Wij willen dit illustreren met een concrete ervaring.

Tijdens een overleg over een bewonersinitiatief is een wijkraadslid expliciet geweerd en is haar de toegang tot het overleg ontzegd. Het wijkraadslid was bij dit gesprek niet welkom, terwijl zij aanwezig wilde zijn vanuit haar rol als democratisch gekozen vertegenwoordiger.

Het overleg was bedoeld om de ingediende ideeën te bespreken. In plaats daarvan verschoof het gesprek, vanuit de wijknetwerker, naar een discussie over de vraag of een initiatief bedoeld mag zijn voor een wijk, of uitsluitend voor wat werd omschreven als "een buurt, dat houdt in je eigen straat en hooguit twee of drie andere straten".

Deze discussie heeft ruim drie uur geduurd. Het gesprek ging daarmee niet over de inhoud of kwaliteit van het initiatief, maar over een principiële en beperkende interpretatie van de reikwijdte van bewonersinitiatieven.

Dit raakt ons des te meer omdat wij wonen in een wijk waar geen enkele ontmoetingsplek aanwezig is en slechts een enkele voorziening bestaat. Juist in een wijk met zo weinig faciliteiten is het van groot belang dat bewonersinitiatieven verbindend kunnen zijn en dat bewoners elkaar mogen ontmoeten over straatgrenzen heen.

In de praktijk betekent de gehanteerde uitleg van de Wijknetwerker echter dat initiatiefnemers buurtgenoten van een straat verder zouden moeten weigeren. Er is zelfs aangegeven dat bewoners die net buiten deze beperkte afbakening van 2 of 3 straten vallen, geweigerd moesten worden en hun eigen initiatief zouden moeten indienen. Dit leidt tot versnippering, ontmoedigt samenwerking en staat haaks op het doel van bewonersparticipatie.

Voor bewoners is dit moeilijk te begrijpen en schadelijk voor het vertrouwen. Initiatieven zijn bedoeld om samen te brengen, niet om mensen uit te sluiten op basis van een straatgrens.

Juist bij een principiële discussie over wat wel en niet als bewonersinitiatief mag worden gezien, is de aanwezigheid van de wijkraad essentieel. Wanneer een wijkraadslid in zo'n overleg wordt geweerd, raakt dat direct aan de lokale democratische verhoudingen.

Daarnaast hebben wij ervaren dat in communicatie richting bewoners de suggestie is gewekt dat de wijkraad mogelijk niet correct of niet zorgvuldig zou handelen. Dit is niet letterlijk als beschuldiging uitgesproken, maar wel meerdere malen zodanig geformuleerd dat die indruk bij bewoners en het wijkraadslid is ontstaan.

Deze ervaringen staan niet op zichzelf. Zij laten zien dat de huidige rolverdeling tussen wijkraad, wijknetwerker en bewoners onvoldoende helder is vastgelegd. Wanneer ondersteuning, advisering en sturing door elkaar lopen, ontstaat rolverwarring. En rolverwarring leidt tot spanning, wantrouwen en uiteindelijk tot het afhaken van bewoners.

Wij willen benadrukken dat het vertrouwen hierdoor daadwerkelijk is beschadigd. Niet door één incident, maar door een opeenstapeling van momenten waarin grenzen onduidelijk waren, terugkoppeling ontbrak en bewoners het gevoel kregen geen gelijkwaardige positie te hebben binnen het proces.

Bewonersinitiatieven zijn bedoeld om participatie te versterken. In de praktijk zien wij echter dat bewoners zich kwetsbaar voelen. Er is geen duidelijke escalatieroute wanneer het proces vastloopt. Er is geen onafhankelijke plek waar bewoners of wijkraadsleden terecht kunnen wanneer zij knelpunten ervaren. Dat maakt participatie afhankelijk van personen in plaats van van heldere regels.

En dat is precies waarom wij vandaag hier inspreken bij dit agendapunt. Wij willen met onze ervaringen een signaal afgeven over hoe bewonersparticipatie in de praktijk uitwerkt en waar huidige kaders en werkwijzen tekortschieten.

Onze oproep aan u als commissie is om deze signalen serieus te nemen en te bezien wat dit betekent voor de inrichting en borging van bewonersparticipatie op wijkniveau.

Wij vragen u om, waar passend binnen uw rol, aandacht te hebben voor een heldere afbakening van rollen tussen wijkraad, wijknetwerker en bewoners, transparantie in processtappen en terugkoppeling, bescherming van de positie van wijkraadsleden binnen participatieprocessen en een laagdrempelige en onafhankelijke mogelijkheid voor bewoners om knelpunten te adresseren.

Alleen wanneer deze elementen goed zijn geborgd, kan participatie bijdragen aan vertrouwen in plaats van het te ondermijnen.

Wij delen dit signaal uit zorg en betrokkenheid, omdat wij zien dat het huidige systeem in de praktijk vertrouwen kan schaden in plaats van versterken.

Dank u wel voor uw aandacht.